

Nebezpečný škůdce nakrátko „zamořil“ Hodonín. Úřady nacvičovaly, jak zabránit šíření listokaze japonského

Praha, 9. září 2026 | Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) uspořádal ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR v Hodoníně simulační cvičení zaměřené na postup při zjištění výskytu listokaze japonského (*Popillia japonica*), karanténního škůdce, který v Evropě ohrožuje více než 300 druhů rostlin. Cvičení prověřilo připravenost státní správy, měst, obcí i profesních svazů účinně reagovat na první nález tohoto brouka na území České republiky. Skutečný výskyt škůdce v ČR zatím potvrzen nebyl a úřad na něj upozorňuje i prostřednictvím osvětové kampaně #PlantHealth4Life zaměřující se na zdraví rostlin.

Cvičení se odehrálo na přelomu srpna a září na modelové situaci, kdy v lapači u železniční stanice Hodonín byli fiktivně nalezeni první brouci listokaze japonského. Právě železniční a silniční uzly patří mezi rizikovější místa možného zavlečení, protože škůdce se kromě vlastního letu šíří především neúmyslně s přepravovanými rostlinami, zeminou, substrátem a zbožím.

Účastníci během několika dní nacvičili celý řetězec kroků od odběru a laboratorní analýzy vzorku molekulární metodou, přes aktivaci pohotovostního plánu a svolání krizového týmu, až po vytvoření konkrétního akčního plánu včetně vymezení zamořené a nárazníkové zóny a nařízení mimořádných rostlinolékařských opatření. **Vyvrcholením je dnešní terénní den, na kterém si zástupci města Hodonín, dotčených obcí, zahradnických center, svazů a dalších organizací za podpory ÚKZÚZ prakticky vyzkouší práci s lapači, odběr vzorků i diskusi nad likvidací brouků** a larev ve veřejné zeleni i na soukromých zahradách.

Cvičení jako povinnost i prevence

„Situace na severu Itálie nám letos jasně ukazuje, že listokaze japonského nelze ignorovat. Brouka hranice na mapě nezajímají a stačí, aby se s někým svezl v autě na jeho cestě z dovolené. Proto pořádáme simulační cvičení a máme k ruce pohotovostní plán, abychom si předem vyzkoušeli koordinovaný postup v případě skutečného nálezu,“ uvádí Michal Hnízdil, ředitel Sekce osiv, sadby a zdraví rostlin ÚKZÚZ.

Konání simulačních cvičení pro prioritní škodlivé organismy ukládá členským státům EU nařízení o zdraví rostlin (EU) 2016/2031. Návrhy cvičení zpracovává a jejich vlastní realizaci zajišťuje ÚKZÚZ, koordinaci orgánů veřejné správy pak Ministerstvo zemědělství. **Jednalo se o druhé simulační cvičení v oblasti zdraví rostlin uspořádané v České republice.**

Zamořená zóna v modelové situaci zahrnovala část intravilánu města Hodonín, zahradní centrum, zahrádkářskou osadu, ornou půdu i dřevinnou vegetaci, nárazníková zóna sahala až k obcím Lužice a Rohatec. Do řešení byla zapojena řada institucí od Lesní ochranné služby a vědeckých poradců přes město Hodonín až po svazy zahrádkářů, školkařů, vinařů a ovocnářů.

Proč je listokaz japonský tak nebezpečný

Listokaz japonský je zařazen mezi tzv. prioritní (karanténní) škodlivé organismy EU, jejichž výskyt je nutné povinně hlásit. V Evropě, kde nemá přirozené nepřátele, se rychle šíří, poprvé byl zaznamenán v roce 2014 v severní Itálii, odkud se jeho populace každoročně šíří na sever do dalších evropských zemí. V zamořených oblastech postupuje rychlostí přibližně 10 km za rok.

Dospělci škůdce se živí listy, květy a plody více než 300 druhů rostlin, mezi něž patří vinná réva, ovocné stromy, lesní dřeviny, okrasné rostliny i polní plodiny. Typickým projevem napadení je **tzv. skeletování listů**, kdy z nich zbývá pouze síťovina žilek. Larvy žijící v půdě okusují kořeny travin a poškozují trávníky, parky a pastviny. Pro člověka brouk nebezpečný není, jeho výskyt však může znamenat značné ekonomické ztráty pro zemědělství, zahradnictví i veřejnou zeleň.

Co dělat při podezření na výskyt

Veřejnost může k včasnému odhalení škůdce významně přispět. **Podezřelý nález lesklého kovově zeleného brouka s bílými chomáčky chloupků po stranách zadečku je vhodné vyfotografovat a určit polohu (mobilním telefonem). Následně lze informace zaslat na e-mailovou adresu karantena@ukzuz.gov.cz nebo je vložit do kontaktního formuláře Rostlinolékařského portálu ÚKZÚZ, který je dostupný v levém menu pod nabídkou „Fytosanitární rizika EU“ – položka „Podezření na karanténní škodlivý organismus“ (ŠO). Pracovníci ÚKZÚZ podnět prověří.**

#PlantHealth4Life přináší osvětu

Významnou součástí prevence je také informovanost veřejnosti. Proto se ÚKZÚZ již počtvrté zapojuje do celoevropské kampaně [#PlantHealth4Life](#), kterou organizuje Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) ve spolupráci s Evropskou komisí a národními organizacemi ochrany rostlin. Cílem kampaně je upozornit na souvislost mezi zdravím rostlin, potravinovou bezpečností, ekonomikou a životním prostředím. Vyzývá cestovatele, aby mysleli na zdraví české přírody a nevozili domů rostliny ze zahraničí.

Kontakty pro média

Pavλίna Drahokoupilová
Ewing s. r. o.
+420 601 520 291
drahokoupilova@ewing.cz

Petra Hrabčáková
ÚKZÚZ
+ 420 734 427 619
petra.hrabcakova@ukzuz.gov.cz